

SVEBIO
Svenska Bioenergiföreningen
/Kjell Andersson

2017-02-17

REMISSYTTRANDE

M2016/00838/R

Till
Miljö- och energidepartementet
103 33 Stockholm

Remissyttrande över Rapport om genomförande av Århuskonventionen

Svebio, Svenska Bioenergiföreningen, har inte fått rubricerade rapport på remiss, men önskar framföra synpunkter i ärendet.

Svebios synpunkter i sammanfattning

- Begreppet miljöinformation bör tolkas så att den tydligt inkluderar information av relevans för klimatpåverkan, särskilt från förbränning av fossila bränslen.
- Man bör undvika att ändra regelverket kring skogsavverkningar med hänvisning till Århuskonventionen. En kommande satsning på en hållbar bioekonomi kommer att kräva ökad mobilisering av biomassa från skog och åkermark.

Århuskonventionen är ett värdefullt redskap för att garantera allmänheten information om miljöpåverkande verksamheter och underlätta allmänhetens deltagande i beslutsprocesserna kring miljöfrågor i Europa. Genom den svenska tryckfriheten och offentlighetsprincipen är en stor del av de krav som ställs i konventionen sedan länge tillgodosedda i Sverige. Konventionens principer ger emellertid möjlighet att öka tillgången på information som normalt skulle omfattas av företagssekretess.

Miljö och klimat

Århuskonventionens definition av miljö innefattar "tillståndet i luft och atmosfär" och konventionen gäller bland annat "verksamheter och åtgärder som påverkar eller troligtvis påverkar" miljön, dvs även atmosfären. Med en vid tolkning av konventionen innebär det att den också omfattar utsläpp av växthusgaser till atmosfären. Det finns emellertid i konventionens inledning inga hänvisningar till internationella klimatöverenskommelser som FN:s klimatkonvention eller Kyotoprotokollet. Enligt Svebios uppfattning bör man tolka konventionen så att även information om utsläpp av växthusgaser, särskilt utsläpp av fossil koldioxid, inkluderas. Redovisningen i rapporten anger bland annat Naturvårdsverkets register "Utsläpp i siffror". Denna databas ger framför allt uppgifter om andra typer av miljöskadliga utsläpp, och koldioxidutsläpp bara för mycket stora anläggningar (kraftvärmeverk, pappers- och pappersmassabruk).

Pelletsförbundet har nekats ta del av uppgifter från Skatteverket om återbetalning av koldioxidskatt, som ger besked om företags användning av fossila bränslen. Beslutet har överklagats. Uppgifterna från Skatteverket gäller även mindre och medelstora företag. Enligt vår uppfattning är det angeläget att uppgifter om utsläpp av fossil koldioxid kan offentliggöras för att underlätta konvertering av anläggningar till förnybara bränslen och minska klimatpåverkan. Det allmänna intresset av att minska klimatpåverkan bör enligt vår uppfattning väga tyngre än kravet på sekretess i detta fall.

Mobilisering av biobränslen från skogsbruket

Rapporten tar upp frågan om Århuskonventionens tillämpning i relation till den svenska skogsvårdslagstiftningen. Frågan är föremål för särskild utredning.

Den svenska skogsvårdslagstiftningen bygger på frivilliga åtgärder och skogsägarnas eget ansvar. Styrmedlet är i första hand information och samverkan mellan myndigheter och skogbrukare. Avverkningar och uttag av skogsbränsle sker efter anmälan, reglerad i §14 i skogsvårdslagen. Om myndigheten inte aktivt avstyrker åtgärden kan skogsägaren genomföra avverkningen.

Systemet ger en obyråkratisk hantering, där myndigheten har möjlighet att agera, men där skogsbruket normalt kan ske utan detaljreglering. Det är enligt vår uppfattning angeläget att denna ordning kan bestå.

I det föreslagna nya Förnybartdirektivet, COM(2016)767 i EU-kommissionens Vinterpaket, föreslås EU-gemensamma hållbarhetskriterier för skogsbränslen. Där anges som villkor att det ska finnas ett "avverkningstillstånd". Det är viktigt att nu klarlägga om det svenska systemet med avverkningsanmälan uppfyller det krav som ställs i det föreslagna direktivet, eller om Sverige måste verka för ett klarläggande.

Möjligheten att utnyttja biobränslen från skogsbruket i form av grot från avverkningar och gallringar är starkt beroende av att detta kan ske utan nya administrativa kostnader. En skarp tolkning av Århuskonventionen, exempelvis med möjligheter för allmänhet och miljöorganisationer att överklaga skogsbruksåtgärder som i dagsläget inte kräver tillstånd, skulle på ett avgörande sätt kunna begränsa möjligheterna att mobilisera råvara för förnybara material och bioenergi i utvecklad bioekonomi, förutom att öka de administrativa kostnaderna för staten och för de enskilda markägarna.

Gustav Melin
VD

Kjell Andersson
Näringspolitisk chef